

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Franciszek
Nazwisko: Kluska
Miejsce urodzenia: Gomulin gm. Szydłów pow. Piotrków Tryb.
Data urodzenia: 23-01-1917
Imię ojca: Józef
Imię matki: Katarzyna
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Franciszek Kluska (rolnik, ur. w styczniu 1917 r.) od roku 1941 do jesieni 1945 był członkiem konspiracyjnych struktur Narodowych Sił Zbrojnych (NSZ) na terenie Gomulina i Piotrkowa Tryb. Nosił pseudonim "Żelazny". W okresie komunistycznej amnestii 1947 roku nie ujawnił się i pozostawał nadal w konspiracji. Od roku 1948 do wiosny 1954 był członkiem konspiracyjnej siatki i współpracownikiem antykomunistycznego Konspiracyjnego Wojska Polskiego (KWP) na terenie powiatów Piotrków Trybunalski, Bełchatów i Sieradz. Franciszek Kluska figuruje w aktach ewidencyjnych i kartotekach WUBP i KM MO w Łodzi oraz PUBP Piotrków Trybunalski z lat 1946-1955. Zapisano w nich między innymi, iż Franciszek Kluska był "czynnym pomocnikiem" oddziału KWP pod dowództwem por. Ludwika Danielaka pseudonim "Bojar" i na terenie pow. Piotrków Trybunalski zapewniał mu "kwatery, wyżywienie i przechowywał broń palną". Zanotowano, iż Franciszek Kluska został aresztowany dn. 4 marca 1954 i (po śledztwie UB) wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi z dn. 15.11.1954 skazany na 8 lat więzienia. W ministerialnym wykazie pt. "Lista osób zmarłych w więzieniach polskich w latach 1944-1956" odnotowano, iż Franciszek Kluska zmarł w więzieniu w Sieradzu w dniu 17 kwietnia 1955.</p>		<p>Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.</p>
<p>Franciszek Kluska figuruje w aktach spraw prokuratorskich i aktach Wojskowego Sądu Okręgowego w Łodzi z roku 1945. Franciszek Kluska był oskarżony (na podstawie art. 4 § 1 dekreту PKWN z dn. 30.10.1944 r.) o "nielegalne posiadanie broni" w okresie od stycznia do czerwca 1945 - za co dnia 4.09.1945 został skazany przez ww. sąd na karę 6 lat więzienia (w aktach WUBP w Łodzi zapisano, że Franciszek Kluska po tym wyroku "siedział 4 miesiące, zwolniony z więzienia na mocy amnestii"). W kartotece MBP dot. osób skazanych zapisano, iż Franciszek Kluska, aresztowany w czerwcu 1945, został zwolniony z więzienia dn. 10.11.1945.</p>		<p>IPN BU 827/2010 (O. 682/45), IPN BU 895/108 (Pr. 112/45).</p>

Franciszek Kluska figuruje wraz z kilkoma innymi członkami i współpracownikami Konspiracyjnego Wojska Polskiego (KWP) w aktach śledczych UB z WUBP w Łodzi oraz PUBP Piotrków Trybunalski z roku 1954 zatytułowanych "Akta śledcze przeciwko Klusce Franciszkowi i innym". Byli oni "podejrzani o udzielanie systematycznej pomocy członkom bandy", tj. m.in. dowódcy zbrojnego oddziału KWP w latach 1946-1949 Ludwikowi Danielakowi pseudonim "Bojar" oraz żołnierzom podziemia: Bolesławowi Cisowi i Stefanowi Stefańskiemu. Byli oni też "podejrzani o nielegalne posiadanie broni palnej". W tych aktach śledczych zapisano między innymi, iż Franciszek Kluska był aktywnym "pomocnikiem KWP" od wiosny 1949 do marca 1954, m.in. od kwietnia 1949 do marca 1954 ukrywał w swoich zabudowaniach żołnierza Narodowego Zjednoczenia Wojskowego z terenu powiatu Ostrołęka i pow. Przasnysz - Bolesława Cisa pseud. "Stoma", a poczynając od roku 1950 "melinował" także niekiedy "dowódcę bandy", tj. ww. "Bojara". Akta te zawierają także "plan śledztwa w sprawie przeciwko Klusce Franciszkowi" z lipca 1954 oraz m.in. protokoły rewizji i przesłuchań ww. żołnierzy i współpracowników KWP.

IPN Ld PF12/1853 t. 1-3 (5865/III, 5865/VI).

Franciszek Kluska figuruje wraz z czterema innymi członkami i współpracownikami Konspiracyjnego Wojska Polskiego (KWP) w aktach sądowych Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi z roku 1954. Byli oni oskarżeni m.in. o "udzielanie pomocy" członkom Konspiracyjnego Wojska Polskiego, w tym o przechowywanie broni palnej, tj. o czyn z art. 14 dekretu z dnia 13 czerwca 1946 i innych. Do ww. akt załączono m.in. fotografie miejsc ukrycia broni palnej KWP przez Franciszka Kluskę. Po śledztwie UB, wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 15.11.1954 Franciszek Kluska został skazany na karę 8 lat więzienia.

IPN Ld 6/2323 t. 1-2 (Sr. 158/54).

Franciszek Kluska figuruje wraz z dwudziestoma kilkoma innymi żołnierzami i współpracownikami NSZ w aktach operacyjnych MBP i WUBP w Poznaniu z lat 1946-1978 dot. opracowania oficera Narodowych Sił Zbrojnych (NSZ) Zbigniewa Szpikowskiego pseud. „Wapniewski” i innych oficerów NSZ. Akta te zawierają między innymi "protokół przesłuchania podejrzanego" (tj. więźnia Franciszka Kluski) z dn. 8 czerwca 1954. W tym protokole zapisano m.in., iż Franciszek Kluska został zaprzysiężony na członka NSZ w roku 1941 i przyjął pseudonim "Żelazny".

IPN BU 0330/320 t. 2 (6245/III t. 2).

Franciszek Kluska występuje w opracowaniu Wydz. "C" KW MO w Łodzi z roku 1978 zatytułowanym "Kontrewolucyjna organizacja pod nazwą Konspiracyjne Wojsko Polskie w województwie łódzkim, okres działalności: 1945-1948, opracowanie nr 279, Łódź 1978". To opracowanie obejmuje głównie kwestionariusze osobowe kilkuset żołnierzy i współpracowników KWP, w tym Franciszka Kluski - "pomocnika" oddziału KWP pod dowództwem por. Ludwika Danielaka pseud. "Bojar", "Szatan" na terenie pow. Piotrków Trybunalski w latach 1949-1954.

IPN Ld 030/279 t. 9 (1506/X).